

Op stap met

Op stap met Theo Briggeman

Door Jan Alewijn Dijkhuizen

Jaren geleden ben ik al eens met Theo op stap geweest, toen bespraken we onze gezamenlijke jeugdervaringen bij de NJN en de excursies op Strypemonde en in Voornes Duin.

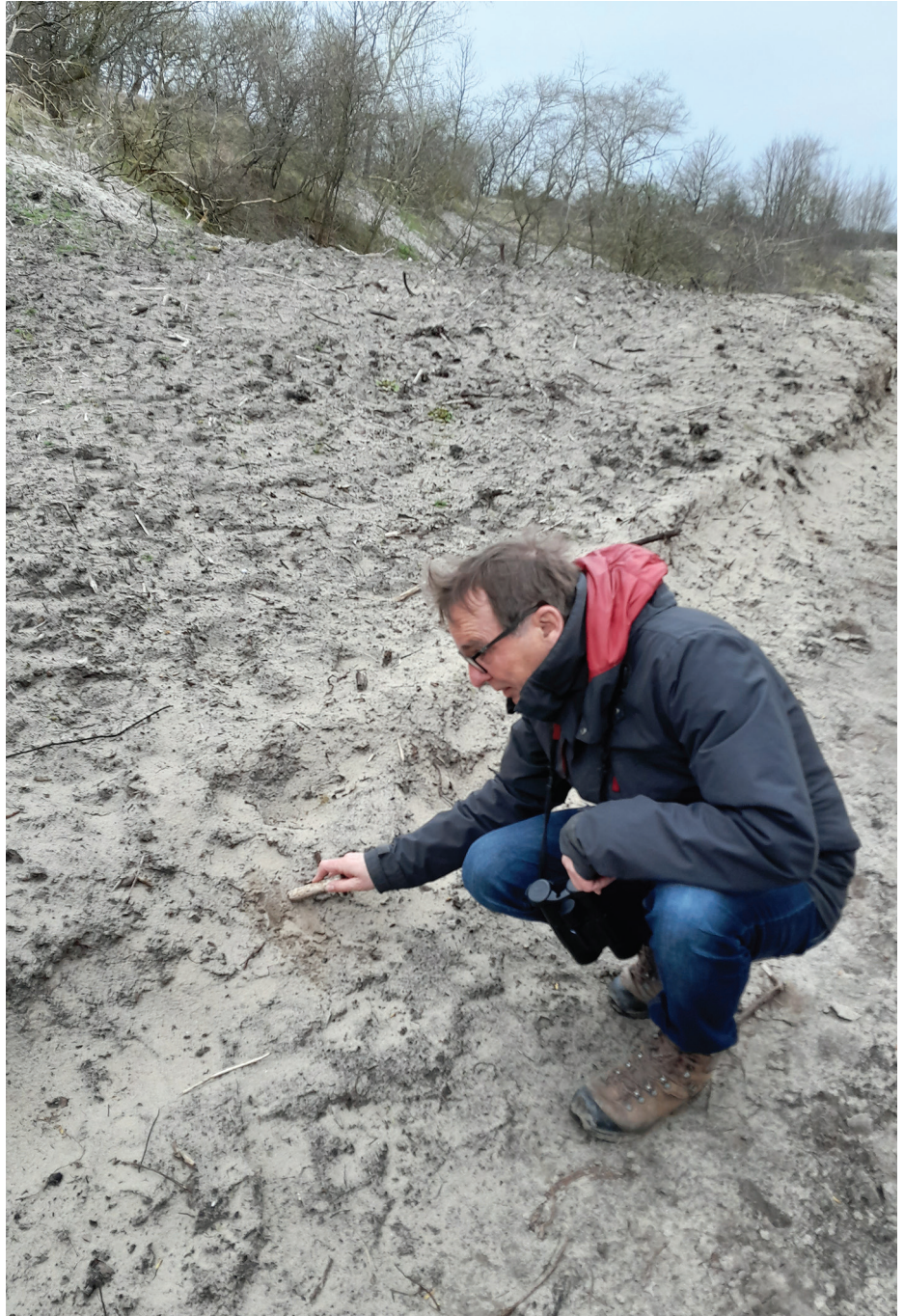
Theo is een markant persoon dus het is zeker de moeite waard om nog eens met hem op stap te gaan, zeker nu hij na 15 jaar voorzitterschap van onze mooie natuurvereniging het stokje doorgeeft.

Maar, we gaan het niet over zijn voorzitterschap hebben. En hoewel Theo ook van nabij betrokken is bij de gevolgen van het pontongeval (onder andere in juridische zin natuurlijk) gaan we het ook daar niet over hebben. En ook niet over alle zaken waar hij vanuit de werkgroep Natuur en Beleid mee te maken heeft zoals uitbreidingsplannen, windmolens in Natura 2000-gebieden enzovoort, nee daar gaan we het niet over hebben... Nou ja, uiteraard hebben we het er allemaal wel over maar de nadruk ligt nu op de monitoringsactiviteiten van Theo in de Duinen van Oostvoorne, daar hebben we dan ook afgesproken om met elkaar op stap te gaan.

Waar zijn we eigenlijk op stap? We wandelen langs het Inspectiepad en de open duinen bij de Sipkesslag in de Duinen van Oostvoorne. Hier is aardig "gebuldozerd" zoals Theo het noemt. Grote delen van de hellingen zijn ontdaan van bomen en hun wortels, zeker in dit jaargetijde is het maar een kale boel maar hoort! Er vliegen nu toch al boomleeuweriken! Voor mij is het een nieuwe ervaring om Theo niet met een verrekijker in de verte te zien turen naar ganzen, paarse strandlopers of andere water- en wadvogels. Hij blijkt 5 jaar geleden een nieuwe "natuur"-weg ingeslagen te zijn.

Theo is, vanwege de bekende ouderdomskwaal: wegvallen van hoge tonen, gaan vlinderen en op zoek gegaan naar zandhagedissen. Overigens blijkt hij met wat hulpmiddelen de hoge tonen weer prima te horen maar hij is blij met zijn nieuwe hobby waar hij veel van geleerd heeft. Leuke anekdote is dat hij nog net op tijd een verzameling opgezette vlinders ontdekte in het gemeentehuis alvorens de gemeente Westvoorne ophield te bestaan. Deze verzameling bleek al jaren oud en leverde een mooi beeld van de soorten die hier tientallen jaren geleden rondvlogen. En het moet gezegd, daar is veel van verdwenen maar ook wel wat voor terug gekomen. Wim Prins schrijft daar regelmatig over!

Theo inventariseert nu al 5 jaar het Groene strand (ook in het kader van het Greenchoice project) Kaapduin, Inspectiepad/Bootpad en het Quackgors, dat laatste ook als onder-

Theo Briggeman in het habitat van de zandhagedissen. Foto: Jan Alewijn Dijkhuizen

deel van een groter project. Het is maar goed dat Theo niet alleen naar zandhagedissen kijkt maar ook naar vlinders want in de afgelopen jaren heeft hij maar 4 keer een levende hagedis gezien! 1 bij het Reigersnest, 1 in Kaapduin en 2 bij het Bootpad. En daarvoor ga je dan 8x per jaar met de stofkam door alle gebieden heen... Beide onderzoeken doet Theo samen met RAVON en de Vlinderstichting. Er wordt bijvoorbeeld ook samengewerkt aan een app om vlinders direct op een terreinkaart in te plotten, dat geeft een mooi beeld van waar deze dieren nu eigenlijk vliegen.

Nu wandelen we hier over het Inspectiepad en zien al die kale hellingen en diepe sporen en overdenken we waarom al deze werkzaamheden nodig zijn en of dit de juiste manier is en vooral of dit het gewenste resultaat heeft. Theo verzucht: ik moet nog

zien of hier ooit een hagedis terugkomt... maar zegt er ook meteen achteraan, het ligt niet alleen aan het dichtgroeien van de duinen dat de soort zo is achteruit gegaan. Specialisten van RAVON vragen zich ook af of de populatie sowieso nog levensvatbaar is vanwege de veel te kleine restpopulaties met te weinig verjonging in het genenpakket. Theo zou graag DNA-onderzoek naar de restpopulatie willen doen, het is namelijk niet overal in Nederland droevig gesteld met de zandhagedis; boven de Nieuwe Waterweg gaat het juist uitstekend!

Zo komen we vanzelf over de toekomstplannen van Theo te spreken, hij is al met pensioen en is straks ook geen voorzitter van de afdeling meer, dus heeft hij zeeën van tijd, toch?

Een van de dingen waar Theo zeker mee doorgaat is met de werkgroep Natuur en Beleid. Zo heeft hij na onze wandeling alweer

een afspraak met Jan Putters, ecooloog bij het Havenbedrijf. Verder schrijft hij mee aan subsidie aanvragen voor 20 jaar vervolgonderzoek aan vlinders en 5 jaar onderzoek aan zandhagedissen om vooral te kijken of alle nu uitgevoerde maatregelen wel het gewenste effect hebben. We merken wel op dat vogels van open duin sneller profiteren van de maatregelen, ook de flora leeft op, maar blijkt helaas na verloop van tijd weer achteruit te gaan. Theo wil in ieder geval deze ontwikkelingen van nabij blijven volgen. Hij gaat dan ook zeker door met zijn vlinderroutes en zoekgebieden voor de zandhagedis. We hebben het ook nog even over de manier van werken van de aannemer in de duinen. Eigenlijk vinden we beiden dat er meer begeleiding bij het werk moet komen om doelgerichter te werken en vooral ook voorzichtiger om te gaan met de huidige natuurwaarden. Het is allemaal wel erg groot, grof en projectmatig ...

Ineens hebben we het over iets heel anders, namelijk de Slikken van Voorne. Iedereen weet dat dit gebied zeer snel verandert en er veel verandering optreedt. Het gebied was is een belangrijke rust- en foerageerplaats voor vogels. De Vogelwerkgroep telt dit gebied al zeker 45 jaar! We zien het aantal vogels de laatste jaren dalen. De grote vraag is en was, komt dat door verstoring van wandelaars, honden, kitesurfers, ruiters? Of komt dit door het voedselaanbod in en op de bodem? Afgelopen jaar is samen met oud afdelingslid Wim de Groen, nu bestuurslid van de landelijke Strandwerkgemeenschap, begonnen met onderzoek naar het bodemleven van de Slikken. Theo is hier ook bij betrokken geraakt. Enkele jaren geleden is dit type onderzoek ook al gedaan door het bureau Altenburg en Wymenga zodat nu mooie vergelijkingen te maken zijn om te achterhalen of het voedselaanbod de oorzaak is van de achteruitgang van de vogelstand. Het was zowel Theo als mij opgevallen dat er vaak wel 1000 wulpen op de Slikken verblijven maar dat ze lijken te rusten en niet lijken te eten, klopt dit beeld?

Als echte onderzoekers besluiten we dit gesprek met de conclusie dat er nog veel meer onderzoek gedaan moet worden! Theo heeft er zin in, en ik uiteraard ook!

Kom kijken

Hier gaat de natuur zelf haar gang.

Zelf zien hoe dit werkt, kom dan mee met de excursie naar de Slikken van de Heen op 28 mei om 9:00 uur. De excursie duurt ongeveer 2 uur. Op de Slikken van de Heen gaat de natuur al zo'n 30 jaar haar gang. Er lopen runderen, paarden en sinds kort ook wisenten in natuurlijke sociale groepen en in evenwicht met het landschap. Bloemrijke graslanden, open bos en struvelen wisselen elkaar af in een open boslandschap waar opbouw en afbraak elkaar afwisselen. Verzamelen op de kleine parkeerplaats op de kruising Campweg met de parallelweg van de N257 op Sint Philipsland. Laarzen zijn aan te raden. Het kan er plaatselijk erg modderig zijn. Aanmelden voor deze excursie is verplicht via het e-mailadres: tomvanwanum@xs4all.nl

goudplevieren op de slikken in augustus. Foto: Peter Vermaas

Deelnemers
Tijdschriften
Over ons
Zoeken
NL EN

Natuurtijdschriften

Toegang tot tijdschriften over de Nederlandse natuur

Nederland is rijk aan tijdschriften met betrouwbare informatie over de Nederlandse biodiversiteit en geodiversiteit. Een groot aantal artikelen is gratis te downloaden op dit platform.

Natuurtijdschriften is een samenwerking van Naturalis Biodiversity Center met bijna 40 partnerorganisaties. In totaal vind je hier bijna 90.000 artikelen uit meer dan 80 verschillende tijdschriften. Zoek op onderwerp of auteur, of kijk hieronder voor de nieuwste artikelen.

Samenwerking met Naturalis

Het bestuur is onlangs met Naturalis een overeenkomst aangegaan die het mogelijk maakt dat artikelen uit *In de Branding* op de website www.natuurtijdschriften.nl zullen worden gepubliceerd. Voor onze afdeling is een speciale invoerportal gecreëerd. De eerste artikelen zijn inmiddels geplaatst. In de loop van het jaar worden steeds meer artikelen uit ons tijdschrift geplaatst. De lopende jaargang wordt met een jaar vertraging geplaatst. Het bestuur heeft Martin Lok bereid gevonden deze taak op zich te nemen.

